

PROJEKT OM BARNNS DELAKTIGHET I FÖRSKOLAN

PARTICIPATION AND ENGAGEMENT
IN PRESCHOOL INTERNATIONAL (PEPI)

Eva Björck, CHILD, Jönköping University

JÖNKÖPING UNIVERSITY

SLUTSATSER

Av studien kan vi lära oss hur en vanlig dag på förskolan ser ut, vad barn och personalen gör. Vi kan också se hur delaktiga barnen är i olika aktiviteter, och hur detta kan vara annorlunda för barn i behov av särskilt stöd. De verkar vara mindre aktiva, mer ensamma och oftare sysslösa och deltar inte lika ofta i lek och samspel med andra barn.

Denna kunskap är viktig för att kunna fortsätta att undersöka mer detaljerat vad som skiljer sig i förskolemiljön och aktiviteter, och för att bidra till att ge alla barn det stöd som behövs för att vara delaktiga i förskolans aktiviteter.

Ett intressant resultat är också hur den svenska förskolan skiljer sig från förskolor i andra länder. Med mer fri lek och mindre fokus på skolförberedande aktiviteter.

INTRODUKTION

Många små barn spenderar en stor del av vardagen i förskolan. Trots detta så saknas kunskap om barns delaktighet i förskolans aktiviteter. Vi vet alltså inte vad som hjälper eller försvårar alla barns delaktighet i förskolan.

Denna kunskap är extra viktig när det gäller barn i behov av särskilt stöd som inte alltid är delaktiga i aktiviteter på samma villkor som andra barn.

SYFTE

Syftet är att beskriva barns delaktighet i aktiviteter och förskolemiljöns utformning för barn i och utan behov av särskilt stöd.

Ytterligare ett syfte är att beskriva förskolemiljöer i Sverige, Portugal och USA.

METOD

Observationer av barn, förskolepersonal och miljön i förskolan, en heldag på hösten och en på våren på 38 förskoleavdelningar. Förskolepersonalen svarade på frågor om barnens engagemang, vardagsfungerande, styrkor och svårigheter, samt samspel. Vårdnadshavare svarade på frågor om barnets delaktighet. Studier med samma metod gjordes i Portugal och USA.

RESULTAT

I de svenska förskolorna var fri lek inomhus och utomhus den vanligaste aktiviteten. Vanligtvis var barnen fysiskt nära en liten grupp med barn och personal, eller bara en liten grupp utan personal. De var också ganska vanligt att ett barn var för sig själv. När barnen pratade eller lyssnade så var det lika ofta med andra barn som med personalen.

Barnen deltog ofta i rutinbaserade aktiviteter eller lekte vid sidan av varandra, eller lekte tillsammans utan speciella regler. Låtsaslekar förekom också medan skolförberedande aktiviteter förekom mer sällan.

Förskolemiljöerna i Portugal och USA skiljde sig framför allt från den svenska förskolan när det gällde fri lek, som förekom oftare i Sverige, och skolförberedande aktiviteter som förekom oftare i de andra länderna. Utomhuslek förekom heller nästan aldrig i de portugisiska och amerikanska förskolorna.

Professor i specialpedagogik, projektledare PEPI-projektet
EVA BJÖRCK

Eva Björck är professor i specialpedagogik. Hennes forskningsintresse handlar främst om barns delaktighet, förskolemiljöer och aktiviteter. Viktiga frågor är: Vad gör skillnad när det gäller inkludering i förskolan. Vad krävs för att alla barn ska vara delaktiga i förskolans verksamhet?

eva.bjorck@ju.se

